

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۷ خرداد ماه ۱۳۲۱

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - تقدیم یک فقره لایحه قانونی راجع به تنظیم امور جنگلها از طرف آقای وزیر کشاورزی
- ۳ - سؤال آقای روحی راجع به مبارزه با آفات ایران از آقای وزیر کشاورزی و جواب ایشان
- ۴ - تقدیم و طرح و تصویب لایحه اوری راجع به حذف تصدیق صدور
- ۵ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یکساعت و چهل دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای بیات نایب رئیس تشکیل گردید

صورت مجلس روز یکشنبه ۳ خردادماه را آقای (طوسی) منشی قرائت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (خیر) صورت مجلس تصویب شد.

۲ - تقدیم لایحه تنظیم امور جنگلها از طرف آقای وزیر کشاورزی

وزیر کشاورزی - ... ضمناً از موقع استفاده میکنیم و بهرمن آقایان میسرانم که چنانچه اطلاع دارند ایران دارای جنگلهای نسبتاً وسیعی است اگر چه مساحت آنها زیاد است ولی نسبت بوسعت کشور و احتیاجات اهلی کفایت نمیدهد این جنگلها عمده اش در دامنه های شمالی البرز

است و طولانی و میکشد تا قوچان و می رود یک قسمتش در آذربایجان و ارس باران و سردشت که دنباله اش تا کردستان میکشد یک قسمت هم در فارس داریم دشت آرژان و ایریز (دریاچه ایریز) یک کمی هم در کرمان تا کنون قانونی که طرز بهره برداری و استفاده از این ثروت را بتدریب صحیحی در بیاورد وجود نداشت یک مقرراتی وضع شده بود که بر روی یک اساس صحیحی نبود بنظر رسید که اگر یک قانونی بیاوریم مثل تمام کشورهای دنیا که استفاده از این منبع های مهم را تحت یک قواعدی در بیاورد بهتر است تا هم مردم از آن استفاده کنند و هم ثروت مملکت بهبود یافته

(مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

عین مذاکرات مشروح پنجاه و نهمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری

اداره نند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

- غائبین با اجازه - آقایان : فاطمی - معینی .
- غائبین بی اجازه - آقایان : مجد ضیائی - تولیت - رهبری - موثر - طالبی - گودرزلیا - اکبر - دکتر سنگ - مهدب - جهانشاهی - آصف - خسرو شاهی - صادق وزیر - مگرگانی - همراز - بوداغبان .
- دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : رضوی - نیکپور .

نشود برای این منظور يك لایحه تنظیم کردیم که تقدیم مجلس بکنیم و چون خیلی فوریت دارد اگر چه دوشوری است ولسی چون باید بزودی يك تصمیم هائی گرفته شود استدعا میکنم از آقایان که زودتر کمیسیون را تشکیل بفرمایند که بزودی تکلیف این طرح معلوم شود (صحیح است)

(لایحه را تقدیم مقام ریاست نمودند)

نایب رئیس - بکمیسیون مربوطه مراجعه میشود.

۳- سوال آقای روحی از آقای وزیر کشاورزی راجع به آبیاری جنوب ایران و جواب وزیر کشاورزی

نایب رئیس - آقای روحی

روحی - بنده خواستم از وجود آقای وزیر کشاورزی استفاده کنم و از ایشان راجع بوضع آبیاری سوال کنم اولاً بطوریکه شنیده میشود راجع به آبیاری هم در قسمت وزارت دارائی يك اداره است و هم در وزارت کشاورزی اولاً بنده خواستم این قسمت را بسؤال کنم که آیا اینها دو وظیفه مختلف دارند و دوسرویس هستند؟ این از چه جهت است و چرا يك توجهی در این باب نمیکنند و برای کشور و مخصوصاً جنوب ایران يك توجهائی نمیشود در چندی پیش هیئتی وزارت دارائی فرستاده برای آبیاری جنوب مخصوصاً در تهران اقداماتی کردند و مطالعاتی کردند ولی ترتیب اثر داده شد و افعلاً باید وزارت کشاورزی توجهش در جنوب منحصر به آبیاری باشد در جاهای دیگر هم شاید مفید باشد ولی در قسمت های جنوب کرمانشاهان، شیراز فارس مخصوصاً اگر توجهی بشود میتوانم عرض کنم که رفع فقر و تنگدستی و این وضعیت فعلی مردمان آنجا میشود بملاوه چیرفت يك محلی است که يك رودخانه بزرگ دارد بنام هلی رود شاید آقای وزیر کشاورزی دیده اند سد عظیمی داشته است که امروز شکسته است بنده توجه آقا را معطوف میکنم که نسبت به آبیاری این قسمت توجه بیشتری بکنند زیرا این زمین بعدی حاصل خیز است که ما میتوانیم آنچه که در قسمتهای دیگری نداریم از قبیل زعفران ادویه چای يك قسمت های عمده در این اراضی بعمل بیاوریم و کمک بزرگی به اقتصادیات ایران بکنیم در خاتمه عرض میکنم که مسئله

نداشتند و این است که حالا خراب شده ولسی حالا وسائلی در دست هست که جلو گیری از خرابی میشود ولی البته آن وسائل حالا با وضع فعلی جنگ مقدور نیست انجام شود مثلاً اگر بخواهند که سد را آب از بر سرورخ بکنند بال بلاش لازم است و آبراهم امروز از خارجه میشود آورد ولی در قسمت آبیاری بنده اطمینان میدهم که در درجه اول شهرستان های جنوبی ایران مورد توجه ماست و همانطور که عرض کردم فعلاً يك کارهایی يك سدی داشته است در شش هفت کیلومتری جنوب بوشهر که آنجا آبهای باران جمع میشود و يك آب شیرینی دارد و میشود آنرا تهیه و فراهم کرد و مورد استفاده قرار داد یکی هم در پنج کیلو متری شمال شرقی بوشهر يك کوههایی است که در دامنه های آن در ۱۲ یا ۱۴ متری يك طبقه سنگی است که اگر آن طبقه سنگ را بشکافند آب میآید یا لا در هر صورت این دو پیشنهاد در جهت بررسی و مطالعه است و اقدامات و عملیاتی شده است برای انجام این کار.

نایب رئیس - نظر باینکه آقای وزیر دادگستری امروز کسالت داشتند و حاضر نشدند برای طرح لایحه املاک و وجود و حضور ایشان نیز لازم است. آقای انوار پیشنهاد کردند که لایحه اطلاق بازرگانی مطرح شود اگر آقایان موافقت بفرمایند این لایحه مطرح شود (صحیح است)

[۴ - تقدیم و طرح و تصویب لایحه فوری راجع بحذف تصدیق صدور]

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - (آقای وزیر) موقعی که لایحه تسهیلات تجارتهی در مجلس مطرح بود آقایان اظهار علاقه مفراطی فرمودند که موضوع تصدیق صدور حذف شود و بهمین منظور يك ماده در قانون گنجانده شد که دولت در ظرف سه ماه يك لایحه تهیه کند و ترتیب این کار را بدهد عجبالتاً این لایحه تهیه شده چون خیلی مختصر است و چون اصل موضوع هم بنا بنظر آقایان بوده و قابل بحث هم نیست برای اینکه تکلیف مردم هم زودتر معین شود این است که این لایحه را که مشتمل بر دو ماده است بقید دو فوریت تقدیم مجلس شورای ملی میکنم که تکلیف این کار معلوم شود اگر اجازه میفرمائید قبل از لایحه اطلاق بازرگانی تکلیف این

کار تعیین شود بعد لایحه اطلاق بازرگانی مطرح شود. (لایحه را تقدیم مقام ریاست نمودند و این قسم خوانده شد)

مجلس شورای ملی - نظر باینکه بموجب ماده ۳ قانون اصلاح قانون بازرگانی مصوب یکشنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۳۲۱ مجلس شورای ملی مقرر شده است در ظرف سه ماه طرح قانونی حذف گواهی نامه صدور بمجلس شورای ملی تقدیم شود و از لحاظ آنکه در نتیجه حذف آن در میزان درآمد دولت کسری حاصل نشود مواد ذیل تقدیم و تقاضای تصویب آنرا بقید دو فوریت مینمایم:

ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون گواهی نامه صدور در قسمت واردات و صادرات حذف و بموافقت نامه یا پروانه ورود کالا بایران برابر شش در صد بهای کالا پروانه گمرکی صدور کالا از ایران برابر يك در صد بهای کالا امبر الصاق میشود.

ماده ۲ - ماده ۵ متمم قانون بودجه ۱۳۲۰ و سایر قوانینی که منافی با این قانون است از تاریخ تصویب این قانون ملغی است. نخست وزیر. وزیر دارائی وزیر بازرگانی و پیشه و هنر.

دشمنی - یکبار دیگر هم بخوانند.

اعتبار - يك فوریت تقاضا کنید تا مطالعه بشود.

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - عرض کنم که خاطر آقایان البته مسبوق است که تصدیق صدور را دولت معادله در صد از صادر کننده خریداری میکرد بعد پانزده درصد بوارد کنندگان کالا میفرودخت و يك تفاوت پنج در صد منظور بود که این فقط میآید جزو عوائد دولت آن روز که لایحه اصلاح قانون بازرگانی مطرح بود آقایان فرمودند ممکن است دولت از این پنج در صد استفاده کند و این پنج در صد را اخذ کند و از آن تصدیق صدور صرف نظر شود. توضیحی که حضور آقایان عرض کردم این بود که اگر همان پنج در صد را هم ما اصلاً اخذ کنیم و باشد باز همان تشریفات و مشکلات باقی است و باید بروند و پنج درصد را از بانک بخرند و بیاورند يك روز باشد يك روز نباشد این

اشکال باز باقی خواهد ماند این بود که استدعا کردم آقایان موافقت بفرمایند حالا که با تأمین پنج درصد آقایان موافقت دارند اجازه بفرمائید این موضوع را از جای دیگری تأمین کنیم این جا در ماده ۵ قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۰ تصویب شده بود که در کلیه کالاهای صادراتی و وارداتی صدی یک گرفته شود این قانون موجود است دو سال هم هست عمل میشود راهی که بنظر ما رسید این بود که تصدیق صدور هم در صادرات و هم در قسمت واردات حذف شود و من بعد نه ده در صد جایزه داده شود و نه ده در صد قیمت تصدیق صدور فقط همان صدی پنج هم با آن یک درصدی که سابقاً از واردات گرفته میشد بشود شش در صد و باقی بماند و بجای خودش باشد و دیگر واردات صدی پانزده نمیدهد و میشود صدی پنج اضافه میشود بر آن این صدی یک و این صدی ده هم بمنفعت واردات خواهد بود. نسبت به صادرات هم عین آن قانون و مقرراتی که تا بحال بوده است بحال خود باقی خواهد ماند و یک در صد پول تمهید گرفته میشود بنا بر این تفاوتی نخواهد کرد فقط پنج در صد که از واردات اخذ می کنیم همین جا وصول میشود و آوقت آن اشکالات تصدیق صدور هم از بین میرود زیرا یک قسمت مهم اشکالات طرز وصول است که تمام تشریفات گواهی نامه صدور از بین میرود حالا اگر بفرمایند که یک موردی باشد که اشکال داشته باشد مرتباً کسانی که حالا جنس صادر میکنند البته بایستی که تصدیق صدور بهشان داده شود و تصدیق میفرمائید اگر ما بنا باشد هم در واردات و هم در صادرات موضوع تصدیق صدور را وارد نکنیم هر روز یک مبلغی بدولت خسارت وارد میشود و دولت یک مبالغی باید بدهد که نمیدانیم از چه محل باید جبران نکنیم حالا اگر آقایان موافقت بفرمایند با فوریت این لایحه و هر چه زودتر تصویب بفرمایند بهتر است و این بنفع دولت است.

دشمنی در دوباره خوانده شود

(آقای طوسی پشربیب سابق خواندند)

نایب رئیس - فوریت اول مطرح است. آقای امیر تیمور

۱ امیر تیمور - بنده موافقم.
نایب رئیس - آقای اعتبار.

اعتبار - بنده هم موافق هستم البته همه موافقت مخالفی ندارد لکن یک نکته است که باید مورد توجه واقع شود و آن موضوع واردات است ما همان اندازه که بوضعیت آشنا هستیم بایستی این را هم تصدیق بکنیم که باید هر چه ممکن است واردات را تسهیل کنیم (صحیح است) و برای آن یک مشکلاتی یک مواعی ایجاد نکنیم یک عوارضی قائل نشویم بنده در نظر داشتم که در همان موقع هم همان احساساتی که نسبت به صادرات بود که از صادرات چیزی گرفته شود و از برای آن جایزه قائل شده بودند حالا از واردات باید چیزی گرفته شود (صحیح است) اینجا آمده اند در مقابل صدی پنج که دولت از صادرات میگرفت برده است روی واردات و بنده نظرم این است که آقای وزیر پیشه و هنر موافقت بکنند که روی این یک مطالعات بیشتری شود و لایحه یک شوری باشد و برود بکمسیون و بیاید بمجلس و مورد بحث و مطالعه قرار بگیرد که بعد ما دچار یک گرفتاری دیگری نشویم.

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - بنده توضیح عرض کردم که الان مادام که حذف نشده است تصدیق صدور واردات پانزده در صد میپردازد و بمحض اینکه این قانون تصویب و اجرا شد پنج در صد میپردازد و آن یک درصدی هم که از سابق ضمن قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۰ تصویب شده بود میپردازد و میشود شش در صد و آن پانزده درصدی که از واردات گرفته میشد با این ترتیب میشود شش درصد و همین باعث میشود که واردات ده در صد کمتر میدهد. (صحیح است).

نایب رئیس - رأی گرفته میشود بفوریت اول آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. رأی گرفته میشود بفوریت دوم آقایانی که موافقت اظهار موافقت میفرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. شور در کلیات است. آقای دکتر طاهری.

دکتر طاهری - بنده در اصل موضوع موافق هستم و

آن روز هم بنده این پیشنهاد را کردم لیکن در طرز عملی که اینجا نوشته اند خواستم سؤال کنم که سابقاً که تصدیق صدور ضمیمه موافقت نامه می شد اگر جنس وارد نمیشد این تصدیق صدور بمصرف دیگری میرسید یعنی این تصدیق صدور که تاجر میخرید برای ورود جنسش بود اگر آن جنس را موفق نمیشد که وارد کند تصدیق صدورش را بمصرف یک موافقت نامه دیگری میرساید لیکن حالا که باید تمهید باطل کند اگر موفق نشود جنس وارد کند این از بین میرود خواستم این را توضیح بدهند آقای وزیر پیشه و هنر چون این که بنده عرض کردم خیلی مهم است و راه دیگری برای این کار فکر کنند این بود که اگر اجازه میفرمایند این موضوع حل شود. موضوع دیگری موضوع یک درصدی بود که از واردات میگیرند آن هم باید اشاره شود که علاوه بر آن پنج در صد یک در صد میگیرند و جمعاً میشود شش درصد و این موضوع صدی یک باز بجای خودش باقی بماند این دو توضیح را میخواستم آقای وزیر بازرگانی بدهند.

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - اگر مشکلی برای آقای دکتر پیش آمده است از این لحاظ است که متن قانون جلوی شان نیست اصل قانون این است شش درصد تمهید باطل میکنند روی گواهینامه ورود و مطابق همان قانونی که چند روز قبل اینجا تصویب فرمودید حالا دیگر تاجر الزامی ندارد قبل از سفارش گواهینامه ورود بگیرد و وقتی که جنس وارد کمرک شد بعد از آن گواهینامه ورود میگیرد و وقتی که خواست جنس را از کمرک خارج کند معادل شش درصد قیمت تمهید روی آن می چسباند.

اما از حیث اینکه نوشته شود که این علاوه بر آن است در ماده ۵ متمم قانون بودجه سال ۱۳۲۰ نوشته شده بود که برای کالاهای وارداتی و صادراتی یک درصد تمهید گرفته خواهد شد ما برای اینکه نسبت به کالاهای صادراتی که خواستیم تغییر بدهیم و یک درصد خواستیم باقی بماند اما چون مواد مختلفی میشود اینجا نوشتیم شش درصد یعنی یک درصد سابق و پنج در صد فعلی برای کالاهای وارداتی منظور خواهد شد

و یک در صد هم برای کالاهای صادراتی و ضمناً نوشتیم آن قانون هم منسوخ خواهد بود (صحیح است) اشکالی هم ندارد. نایب رئیس - آقای دشمنی.

دشمنی - خواستم از آقای وزیر پیشه و هنر سؤال کنم حالا که منظورشان مالیات است چرا بر صادرات مالیات نمی بندند چون یک وقتی در این ممالک جنون صادرات بود و میخواستند بهر قیمتی که هست یک چیزی از ممالک صادر کنند لذا هر قسمی بود صادر میکردند و هر جنسی را میفرستادند که صادرات زیاد شود و واردات کم بشود ولی حالا قضیه معکوس و طوری دیگر شده است حالا ما بیشتر احتیاج بواردات داریم حالا چه ضرر دارد که این پنج در صد که بر واردات تحمیل میشود و تمهید باطل میشود به کالاهای صادراتی تحمیل کنند؟ و در حقیقت کالاهای صادراتی صدی شش بدهند و وارداتی یک در صد. آیا این ضرری دارد واقعاً؟

این یک نکته بود که خواستم به عرض برسانم و از این قانون هم میخواستیم استفاده کنیم و یک تذکری بدهم به آقای وزیر پیشه و هنر خیلی مختصر است و آن راجع به یک مسئله اساسی است راجع به مسئله انحصارات است. انحصارات تجارتهای اساساً انحصار تجارت یک کار بسیار غلطی است و در تمام دنیا این یک کاری است برخلاف اصول برخلاف دموکراسی و برخلاف عدالت و برخلاف سیاست اجتماعی. انحصارات تجارتهای غالباً مستلزم این است که عده قلیلی مشمول بشوند بضرر اکثریت مملکت (صحیح است) بنده خودم شخصاً بعد از شهر پور ۱۳۲۰ یکی از پرنسپ های مسلم خودم را این قرار دادم که با هر گونه انحصار تجارتهای مخالفت کنم البته این هم یک چیزی نیست که بشود یک مرتبه همه را لغو کرد و خود آقای وزیر هم بکمر تبه باین مسئله اشاره کردند و بنده خواستم اشاره کنم که اگر وزارت بازرگانی در این مسئله مطالعه نکرده است آیا ممکن است از امروز یا فردا این مسئله را بطور سری و جدی و با اهمیت در تحت مطالعه و دستور خودشان قرار بدهند کم کم این انحصارات آنها یکی یکی مهم تر است اول لغو شود و آن که مهم تر نیست دیر تر؟

بهر حال منظورم این است که این مسئله را حل کنند زیرا همه میدانیم از نقطه نظر سیاستهایی یک سلسله انحصاراتی در این مملکت بوجود آمد و بالاخره باید یکریزی را کسیون و عکس العمل این اعمال حکومت سابق شروع بشود یا نشود؟ آیا شروع شده است یا نشده است و آیا وزارت پیشه و هنر و وزارت دارائی بطور جدی جزء دستور خودشان قرار داده اند و مسئله انحصارهای خارجی را هم بطوری که اسباب ضرر مملکت نباشد و اسباب متوجه شدن ضرر زیاد به تجار مملکت نشود میتوانند مطالعه کنند و نتیجه مطالعاتشان را بدهند؟

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - راجع بصادرات که فرمودند البته در اینموقع خیلی کار بجائی است که مطالعه کافی در موضوع صادرات و واردات بشود ولی در باب اینکه ما بتوانیم این شش درصد را از اجناس صادراتی برای خزانة دولت وصول کنیم مورد تأمل است ملاحظه فرمودند خود آقای دشتی که دولت باستناد قوانین موجود چندنی قبل یک تصویب نامه صادر کرد و در جرائد هم منتشر شد البته بعرض آقایان رسیده است و آن عبارت از درجه بندی صادرات است در این کار یک منظور اساسی در نظر بود و آن این بود که امروز ما احتیاجات زیادی داریم باجناس مورد احتیاج عمومی البته با بند آمدن بسیاری از راههای تجارتنی دنیا و سهولتی که در این کار است مشکل است که بگوئیم میتوانیم آزادانه هر جنسی را بخواهیم از هر جا در اینموقع وارد کنیم خوشوقتانه اجناس صادراتی ما اجناسی بوده است که در داخله مملکت تهیه میشده است و بیشتر اجناسی است که از مواد اولیه و مورد احتیاجات مردم است از قبیل خوراکی و غله و غیره و سابقاً هم که صدور این اجناس را تشویق میکردند برای این بود که یکگاه وسیله تهیه ارز بود که از راه صدور آنها بتوانند کارخانجات و سایر ما بحتاج وارداتی مملکت را تهیه کنند ولی امروز همانطور که آقای دشتی و آقای اعتبار هم فرمودند ما باید واردات را تشویق کنیم و مضایق و عوارض و مشکلاتی که هست کم کنیم و از بین ببریم ولی اگر بخواهیم این صد پنج را بصادرات بیفزائیم باید آنوقت تشویق کنیم از صادرات

تا اینکه محل عایدات بودجه هم تأمین شود و در این تصویب نامه آنچه که مورد احتیاج عامه است از خواربار و سایر چیزها از این قبیل اصلاً ممنوع الصدور شده است ممنوع کردیم برای آنکه این اجناس در مملکت باقی بماند و یکمشت اجناس دیگر بوده است که تصور میشده است هر قدر از مملکت خارج شود ضرری به معیشت مردم وارد نمیکند مثل کنیرا و انقوزه و انواع احجار و سنگهای معدنی اینطور چیزها که مورد احتیاج مردم نیست اینها را آزاد گذاشتیم که طبق مقررات تجارتی بتوانند صادر کنند و سایر اجناس را که تا یک حدودی ممکن بوده است اجازه صدورش داده شده است و موقوف شده است باینکه تعهد داشته باشند که یک مقدار اجناس مورد احتیاج مملکت وارد شود بعد آن اجناس را خارج کنند والا بنظر ما فقط کافی نیست که خشکبار مملکت را صادر بکنند یا پارچه پشمی را صادر بکنند و در مقابل یک ارزی بدهند که خریداری جنس مورد احتیاج با آن ارز مشکل باشد اینطور تصور کردیم که بهتر این است خشکبار در مملکت بماند و در یک موقع مشکل شاید ببرد مملکت بخورد تا اینکه باقیمت گزافی از مملکت صادر کنند و چیزی هم در مقابلش به کشور نیاورند بنابراین آقای دشتی تصدیق خواهند فرمود که از لحاظی که ما در نظر داشتیم بهتر است که این اشیاء باقی بماند در مملکت و اگر ما بخواهیم تشویق بکنیم از صدور این اجناس که آن پنج درصد تأمین شود نقض غرض خواهد بود پس بهتر این است که موافقت بفرمایند همینطور بکنند. اما در باب تحمیل به واردات عرض کردم عجبالتاً ما موفق شدیم ده درصد را برداریم و این یک قدمی است که بمنفع واردات برداشته شده و امیدواریم که آقایان تجار ما هم همین ده درصد که از مخارج واردات کم شده است اینقدر که فعلاً مقدور بوده است مورد توجه خودشان قرار بدهند و بیشتر کمک کنند در رفع حاجت مردم و مانع شوند از گرانی قیمتها و حالا هم که آئین نامه قانون احتکار گذشته است هر چه زودتر اقدام خواهد شد تا حدی که ممکن است از گرانی قیمت اجناس جلوگیری شود و این راه خود

آقایان تجار باید در نظر بگیرند که تصور نفرمایند شش در صد وقتی که ما میگوئیم یعنی یک در صد در روز شده است شش درصد این را در نظر داشته باشند که شانزده درصد در روز امروز شده است شش در صد یعنی ده درصد ما تخفیف دادیم به اینکه اضافه کرده باشیم بنابراین آقایان این را باید مد نظر خودشان قرار بدهند که از این تحمیلاتی که از هر جهت مردم شده است جلوگیری شود و رفع شود. در باب مطلب دیگری که فرمودند خواستم عرض کنم که از شهر یور به بعد خود دولت متوجه این امر بوده است منتهای مراتب مثلاً من باب مثال عرض میکنم در باب پنجه یک حوائج دیگری همیشه مانع میشده است که بشود گفت فوری انحصار را بردارند در این قسمتها که میسببهای مختلفی شده است از اشخاصی که بصیر و دقیق بوده اند در وزارت دارائی هم از متخصصین مالی و هم از متخصصین بازرگانی و امیدواری حاصل است بتوانیم بتدریج محظورات آنها را برداریم که از مشکلاتی هم که در نتیجه حذف انحصار برنج برای مردم فراهم شد دیگر برای مردم فراهم نشود. (انوار - کنیرا و انقوزه چطور) البته اینها دو جنس است که مورد انحصار بوده است در یک موقعی که مملکت احتیاج زیادی داشته است به ارز در آن موقع انحصار آنها تشکیل شد و یک اصولی در این دو جنس قرار داده شده است که قابل مقایسه با سایر انحصارها نبود یعنی یک مزاحمتهائی که متصور میشد در اجناس دیگری که در انحصار دولت است و برای اجناس فراهم میشد برای این دو جنس نبود یک مساعدتهائی هم اولیای امور این دوشرکت از حیث طبقه بندی و درجه بندی این دو جنس کردند و صورت استاندارد بهشان دادند حالا انقدر احتیاج بازرگانی داریم و باید تجدید نظر درش بشود و هم آنکه بنده هیچوقت ندیدم که از طرف اولیای این دوشرکت یک اصراری بشود که بایستی باقی بماند و فعلاً منظور این است که نباید یک زحمتی را که در ظرف چند سال کشیده شده این کار یکمرتبه هبء منثورا از بین برود و اطمینان کامل آقایان میتوانند داشته باشند که تا چند روز دیگر مذاکرانی که با اولیای این دوشرکت شده است

به نتیجه خواهد رسید و بعرض آقایان خواهی رسانید و امیدوار هستم طوری باشد که اسباب اطمینان و رضایت خاطر آقایان نمایندگان فراهم شود.

نایب رئیس - آقای انوار.

انوار - بنده باین ماده کاملاً موافق هستم اینکه آدم

این جا برای این بود که یک موضوع را آقای وزیر پیشه و هنر در بیانانشان اظهار کردند و از آن موضوع بنده خیلی متأثر هستم. اولاً در جواب آقای دشتی بیان کردند که معنی ندارد ما از صادرات بیائیم مالیات بگیریم چرا؟ چون صادراتمان را بموجب قانون احتکار منع کردیم آنچه که در مورد احتیاج عموم است و مابقی آنرا باید تشویق کنیم خارج شود آنچه لازمه زندگی است قانون احتکار جلوگیری کرده و آن چیزی که لازمه زندگی است ما باید تشویق کنیم بیرون برود. در باب انحصار که آقای دشتی صحبت کردند آقای وزیر پیشه و هنر هم جواب فرمودند بنده این جا با آقای دکتور قولیاباغ که نماینده سمنان هستند صحبت کردم و همین جور از کاشان و جاهای دیگر یک اطلاعاتی دارم که اینها یک حرفهای اساسی دارند توجه بفرمائید وقتی که دولت پنجه را انحصار کرده است و قیمتی برای آن قرار داده است آن زمان را با این زمان شما مقایسه کنید آن زمانی که دولت آمده است پنجه را انحصار کرده و قیمت برای آن قرار داده است آنوقت قیمت فنند و چای چه بوده است؟ قیمت قماش چه بوده است این رعیت بیچاره از بین میرود از این پنجه اش میخواهد زندگی خود را تأمین کند قیمت آن چیزهایی که شما در مقابل پنجه باو میفروختید باحالا خیلی فرقی کرده است و تمام آن اجناس هم در دست دولت است فنند و چای در دست دولت است پنجه را به قیمت ارزان از رعیت میخرند و اجناس مورد احتیاج او را به این قیمتها میفروشند اینها باید زحمتی کنند و این رعیت با این ترتیب از بین میرود خدا شاهد است تا بود میشود رعیت و طبقه زراعت کار ما محو میشود تمام زحمات ما این است که برای مرکز راحتی ایجاد کنیم این ترتیب رعیت است این عرضشان است میگویند

قند یکم چهار قران بود پنجه را هم یکم چهار قران میخریدند و ضرری برای ما نداشت حالا باین قیمت که قند و قماش را بآنها میفروشید و پنجه باین قیمت صرف نمیکند ملاحظه عدالت را نسبت بر عایا بکنید قماش و قند و چای و گندمشان را همین جور که نسبت به پنجه تفاوت پنجه را ملاحظه نمیکنید نسبت به اجناسی که بآنها میفروشید چرا میکنید؟ آن جوری که آقای وزیر پیشه و هنر فرمایشاتی میفرمایند انسان نمیتواند قبول کند شما پنجه را یکم چند میخرید یکم چند میدهید بکارخانه یکم چند تمام میشود و بعد که وجود خارجی پیدا کند و چلووار میشود و اجناس میشود از موقعی که پنجه را میخرید تا وقتی که چلووار میشود یکم چند در خرج پیدا میکند که آنقدر تفاوت قیمت دارد آن یکم چند است و حالا یکم چند میفروشید حالا بنده برای این که مجلس را توجه بدهم بحال رعایا و زارعین این عرض را میکنم که شما بیاید توجه کنید بحال زارعین و عریضه های آنها قیمت گندم و جو و پنجه شان را ترقی بدهید که بتوانند زندگی کنند و باین ترتیب والله دیگر صاحب رعیت نخواهیم بود.

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - آقای انوار اگر يك نكته را مورد توجه قرار ندهند بعقیده بنده كار ما در این لایحه بود که يك ده درصدی از ادارات کم کنیم که بلکه بتوانیم از قیمت همان قماش که فرمودید پائین تر بیاوریم و تصدیق بفرمائید که اگر ما این رویه را بخواهیم پیش بگیریم یعنی هر دولتی بخواهد پیش بگیرد که فلان جنس که قیمتش بالا رفته است ما هم بیاییم آن دیگری را هم بکشیم قیمتش را بالا این قیمت دائماً تغییر میکنند و ممکن است متصل بالا برود.

و کاس شربت علی لذت و آخری آداویت منها بها نمیشود اگر این یکی گران شده است دیگری هم اضافه کنیم نامحدود نمیشود و يك حدی باید قائل شد اگر بنا باشد ما متصل در نظر بگیریم که يك جنس مورد فروش تا قیمتش بالا رفت اجناس را هم که میخریم بالا ببریم این عملی نیست و اگر خیال میکنید که دولت يك گنج باد آوری دارد که

متصل باید بدهد و چیزی نگیرد بنده تصور نمیکنم که عملی باشد (دبستانی - تشکیلات را کم کنید) اگر بنا باشد که تشکیلات کم کردن هم این باشد که صبح بیایم بیست هزار نفر را بیرون کنیم این کار هم عملی نیست بسیار خوب است و از مخارج کم میشود ولی عملی نیست ولی بنده امیدانم موافقت کردن باینکه ما ده درصد از واردات کم کنیم این چه ماهی دارد که ما بخواهیم مطالعه کنیم که موضوع انحصار پنجه و سایر انحصارها را لغو کنیم؟

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

ملک مدنی - بنده مخالفم.

نایب رئیس - بفرمائید.

ملک مدنی - بعقیده بنده موضوع تاحدی تشریح شد ولی اگر بگذرد بیشتر هم توضیح داده شود که يك سوء تفاهمی برای اشخاص در خارج تولید شود که باز بوسیله این لایحه باز يك صدی شش هم روی اجناس وارداتی بکشند (بیل سمعی باید قیمت را صدی ده کم کنید) اگر بگذرد صحبت بشود این مطلب در خارج روشن تر میشود و مورد سوء تفاهم نمیشود باین جهت اگر آقایان اجازه بفرمایند بنده يك توضیحاتی دارم عرض کنم.

بعضی از نمایندگان - بفرمائید.

ملک مدنی - بنده این جا خواستم بگذردی مطلب را بیشتر توضیح بدهند که اشخاص هم در خارج توجه کنند که این لایحه ای که آقای وزیر پیشه و هنر به مجلس آوردند در واقع يك صدی ده برای واردات تخفیف قائل شده اند یعنی باید قیمت اجناس وارداتی ما بعد از گذشتن این لایحه صدی ده نازل کند این مسئله موجب این نشود که اشخاصی که متأسفانه همیشه از آب گل آلود ماهی میکشند باز هم يك وسیله بدستشان بیفتد و سوء استفاده کنند زیرا مطلب این است که سابقاً از اجناس وارداتی يك صدی پانزده بعنوان قیمت تصدیق صدور و جواز ورود دولت از هر کس که میخواهد جنس وارد کند می گرفت و ده درصد آن بعنوان قیمت تصدیق صدور به صادرکنندگان جایزه میدادند و صدی پنج هم دولت رویش میکشند و

جمعاً صدی پانزده میشد و آن صدی پانزده بر اجناس وارداتی نهمیل میشد حالا آمده اند باصلاح صدی ده آنرا تخفیف قائل شده اند بنده خواستم این را توضیحاً عرض کنم و خواهش کنم که در این خصوص جرات هم مقالاتی بنویسند که این سوء تفاهم در خارج تولید نشود و باز باعث کرانی اجناس و بدبختی مصرف کنندگان بشود متأسفانه ما تجربه داریم هر عملی که دولت میکند يك عده هستند از کسبه جزء و اشخاص دیگری که در خیابانها و بازارها هستند که فوراً از آن عمل سوء استفاده میکنند. نکته دیگری که خواستم عرض کنم این است مورد بحث شد خوب مجلس شورای ملی البته برای این است که هر کس هر نظری دارد اظهار کند فلسفه حکومت مشروطه و دموکراسی هم همین است. بنده اتفاقاً در این جا مخصوصاً با بعضی از رفقا نظرمان با هم تباینی ندارد و همفکر هستیم ولی در مورد انحصارها عقیده بنده این است که اگر چنانچه دولت در این موقع انحصارها را لغو کند و در دست مردم بگذارد بر ضرر عامه تمام میشود مگر اینکه خود دولت در دست بگیرد چون موقع جنک است و ما تجربه داریم در یکی دو عمل که دولت ترك انحصار کرد و دست اشخاص آزاد اقتاد بضرر مصرف کنندگان تمام شد. یکی موضوع برنج بود که آمدند پشت تریبون و گفتند که باید تمام انحصارات را لغو کرد و انحصار برنج را لغو کردند و در عمل دیدیم که وقتی دولت دستش را از روی این انحصار برداشت و دست اشخاص مختلف اقتاد سوء استفاده شد از آن کار (طهرانچی - سوء استفاده شد) و امروز چون در دنیا جنک است بایستی در اجناسی که مورد احتیاج عمومی است دولت نظارت داشته باشد و این یکی از وظایف اولیه دولتها است که مصرف کنندنده که قوه تحملش را داشته باشد اینگونه اجازه بدهیم بیفتد بدست اشخاص و هر کاری میخواهند بکنند بنده میخواستم این را عرض کنم که این نکته را در ضمن مذاکراتی که شد بایستی آقای وزیر پیشه و هنر در نظر بگیرند که امروز موقع عادی نیست اگر مقتضی است انحصارات را هم بردارند ولی باید در قسمت فروش يك کنترل

و نظارتی باشد که مورد سوء استفاده واقع نشود اما راجع به موضوعی که در باب خشکبار فرمودند اتفاقاً بنده در این قسمت از نظر صفحات خودمان که محل خشکبار است و با اطلاع از این قسمت هستم لازم دانستم که عریضی را عرض کنم و آن این است که این اشخاصی که امروز این مواد اولیه را که اشاره فرمودید تهیه میکنند اکثر شاید صدی نود این محصولات بدست زارعین و مردمانی تهیه میشود که زندگی ایشان خوب نیست و يك مردمانی هستند که باید دولت برفاه و آسایش آنها توجه کند این خشکباری را که فرمودید کی تهیه میکنند؟ آن رعیت و زارع و باغداری است که در محل نشسته است و با زحمت این اجناس را تهیه میکنند و مصرف اجناس وارداتی را کی میکنند؟ بالاخره اغلب اجناس وارداتی را هم آنها مصرف میکنند و این نکته را نباید از نظر دور داشت که اینها يك دسته مردمی هستند که دولت باید راحتی آنها را در نظر بگیرد و آن محصولاتی که آنها تهیه میکنند نباید به نفع بخش از دست آنها بیرون بیاید اگر آن کسی که کوشش را تهیه میکند اگر فرس بفرمائید که کوشش را خرورازی پنجاه تومان میفروشد در مقابل چیت را ذری شش قران میخرد دخل و خرج او تطبیق نمیکند و این مطلبی است که از نظر اصول بعقیده بنده باید مورد توجه دولت واقع شود و فکرش این نباشد که ما باید جلو صادرات را بگیریم و واردات را تسهیل کنیم اگر نظر دولت این باشد آنها چه بکنند این مطلب را از نظر اینکه مورد ابتلاء است بنده خواستم عرض کنم که دولت ممکن است تضییقاتی تولید کند و این عریض در نظری که برای اینکار دارید مؤثر باشد و این طبقه که این اجناس را تهیه میکنند طبقه هستند که وضعیت آنها و زندگی آنها در آمدشان را دولت باید در نظر بگیرد.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود به کفایت مذاکرات آقایان موافقین اظهار موافقت میفرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. رأی میگیریم بورد در شور مواد موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول.

ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون گواهینامه صدور قسمت واردات و صادرات حذف و بموافقت نامه یاپروانه ورود کالا بایران برابر شش در صد قیمت بهای کالا و به پروانه گمرکی صدور کالا از ایران برابر يك در صد بهای کالا تمبر الصاق میشود .
نایب رئیس - آقای طهرانچی .

طهرانچی - عرض بنده راجع باین ماده این است که اگر بشود این صدی شش را که میخواهند از واردات بگیرند و يك در صدی را که از صادرات بگیرند در خود گمرک و در موقع گمرک گرفتن بگیرند آیا بهتر نیست تا اینکه در موقع گرفتن پروانه تمبر الصاق شود ؟ چون هر جنسی که وارد میشود به گمرک در موقع ورود باید گمرک بپردازد و در همانجا اگر این مبلغ گرفته شود البته بهتر است تا اینکه تحمیل شود بموافقت نامه . قبلاً بنده خواستم پرسش که اصلاً موافقت نامه واردات برای چیست برای اینکه موافقت نامه و پروانه ورود و خروج برای وقتی بود که ب واردات احتیاج زیاد نداشتند و به صادرات زیاد احتیاج داشتند که ارز برای دولت تهیه کنند و برعکس امروز ما می بینیم که ب واردات بیشتر احتیاج داریم و بصورت اجناس احتیاج نداریم و بایستی دیگر تشویق کنیم . بنا بر این به صدور موافقت نامه و پروانه ورود دیگر چه احتیاجی داریم و دیگر موضوعی ندارد و بنظر بنده هر چه برای واردات تسهیلات قائل شویم بهتر است و هر مبلغی که پول گرفته شود آنقدر موجب زحمت نمیشود که این تشریفات برقرار باشد چون این تشریفات برای تاجر وارد کننده مشکلاتی دارد و باید از بین برود . مقصود عرض این است که آقای وزیر پیشه و هنر توجه فرمایند که اگر بخواهید برای واردات تسهیلاتی فراهم کنید این تشریفات از بین برود بهتر است برای اینکه برای تاجر اگر صدی صد هم بگیرد صدی پنجاه هم بگیرد فرق نمیکند آن مبلغ را او میکشد روی جنس و از مصرف کننده در موقع فروش میگیرد اگر صدی پنجاه هم داد صدی پنجاه را بلکه بیشتر میکشد روی جنس و از مصرف کننده میگیرد و لسی این تشریفات برای او کار مشکلی است یعنی وقت تاجر را

خروار برنج بیست تومان سی تومان برای مصرف داخلی می گیرند و این تفاوت از آن جاها ناشی شده است و الا نمکن بود ارزان تر بفروشد این مربوط باین نیست که چون انحصار برنج را برداشتیم سوء استفاده می شود هیچ همچو چیزی نیست و يك تفاوت بیشتری از گندم و جو نیست جو الا آن شصت تومان است آن وقت جو بیست تومان بود يك منتهی را دولت ابواب جمع میکند که وقتی انحصار بود این قیمت می فروختیم حالا که انحصار را برداشتیم این ملور شد خیر آقا جو هم خرورای پانزده تومان بود آن موقع حالا شصت تومان شده است چهار برابر شده است اگر برنج را هم باین ترتیب حساب کنیم می شود سیصد تومان پس این يك غلط مشهوری است و بی مورد بوده است و هیچ مورد نداشته است چون می گویند اگر انحصار ها را برداریم همان ملور می شود خیر این طور نیست چون نمی خواهند بر دارند و صرف نظر کنند و بهتر این است که البته این ها را بردارند و عوض این را در گمرک یا جاهای دیگر بگذارند . اینکه فرمودند که بایستی دولت نظارت داشته باشد دولت با برداشتن انحصار ها باید در تمام امور مملکت نظارت داشته باشد مربوط بانحصارها نیست دولت باید در کلیه امور تجاری حتی در جنس آزاد هم باید نظارت داشته باشد این را هیچکس مخالف نیست و این هم هیچ مربوط باینکه انحصار را بردارد نیست این ها با هم توأم نیست آن يك امری است علیحده این يك امری است علیحده .

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - راجع بقسمت تشریفات که فرمودید بنده تصور می کنم گشته یا به عرض بنده توجه نفرمودید و یا راجع بآن قانونی که در چند روز قبل رأی صادر شد و اجرا می کنیم در جلسه حضرت مستطاب عالی غیبت داشتید امیدام که نام یکی بود (طهرانچی - رأی ندادم) بله عرض میکنم بموجب آن قانون دو مطلب اینجاست میفرمایند یکی اینکه می فرمایند مثلاً مثل اینکه سهمیه لازم نیست چون موافقت نامه یا پروانه ورود فقط برای نگاه داشتن سهمیه واردات است اگر می خواهید فرمایید اصلاً سهمیه

لازم نیست (طهرانچی - امروز خیر) بيك جهات اساسی وجود سهمیه لازم اسبق دولت در ظرف چندین سال يك خسارتهائی کشید و يك زحماتی متحمل شد و بالاخره بيك اصولی را در تجارت برقرار کرد که بمقیده بنده همین طور عبت نباید از دست داد البته اگر مضاری دارد باید رفع کرد اگر در يك موقعی يك موجهاتی بوده است که يك مضایقی ایجاد کند و امروز آن موجهات مرتفع شده باشد آن مضایقه ها را رفع می کنیم بخصوص با آن قانونی که چند روز قبل مجلس شورای ملی رأی داد اصلاً هیچگونه اشکال و مراجعه ای و تشریفات باقی نماند . اینکه می فرمایند در گمرک داده شود این موافقت نامه بموجب همان قانون باید حتماً در گمرک داده شود ، اینکه میفرمایند که این جا نوشته شود که در گمرک گرفته شود این لازم نیست زیرا اگر کسی خواست در طهران رجوع کند مثلاً می فرمایند بازرگانیکه در طهران رجوع میکنند برود گمرک و گمرک از وزارت بازرگانی پرسد ؟ یعنی درست همان چیزی که می خواهید ازش اجتناب کنید آنطور بشود . سهمیه را وزارت بازرگانی تنظیم میکند و تمام سرحدات ابلاغ میکنند و هیچ قبل از وقت هم ضرورتی برای دریافت پروانه و موافقت نامه نیست آقایان بازرگانان سفارش خودشان را میدهند و جنس وارد خواهد شد همان روز بیکه جنس وارد شد وقتیکه برای پرداخت عوارض گمرکی میروند همان روز هم درخواست پروانه را خواهند کرد این جا هم در این طرح قانونی توضیح دارد که این تمبر را روی موافقت نامه می چسبانند یعنی اگر خودش بطیب خاطر خواست در طهران بگردد آمد موافقت نامه را در طهران گرفت در طهران بگیرد اگر خواست در مرز بگیرد در مرز می گیرند از هیچ حجت برای آن ها مواعی نیست و نظری را که می فرمایند تأمین شده است و موافقت نامه خیلی ضرورت ندارد تا چه رسد باینکه زحماتی برای تاجر باشد بنا بر این بنده تصور میکنم نظر آقایان تأمین است و حقیقتاً با هم موافق هستیم . اما در باب آن کلیات بیکه فرمودید البته اصول مسائل بجای خودش

محرز است ولی تصدیق بفرمائید با این اختلاف نظری که در مجلس شورای ملی هست البته این ها هیچکدام را نمی شود گفت بدون ریشه است و بدون اساس هر کدام مأخوذ و مقتبس از يك احتیاجات عمومی است که در تصمصماتیکه گرفته می شود باید تمام آن ها رعایت بشود حضرت عالی میفرمائید که الفاء انحصار بر ارج خیل سی کار خیر و صواب بوده است آقای دیگر هم نظرات غیر از این است بنا بر این هر تصمیمی گرفته می شود باید سازش بدهد و وفق بدهد این دو نظریه مختلف را و اگر هم بنا شد يك منفعتی را فدای منفعت دیگر کرد البته بایستی منفعت اقل را فدای اکثر و بالاخره جامعه کرد

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

نایب رئیس - آقای فرمانفرمائیان مخالفید با کفایت مذاکرات بفرمائید

فرمانفرمائیان - بنده چون خودم حرف داشتم این است که مخالفم با کفایت مذاکرات دلیل دیگری ندارد **هائهمی -** بنده هم با کفایت مذاکرات مخالفم بگذارید صحبت بشود و نتیجه گرفته شود

نایب رئیس - رأی گرفته میشود بکفایت مذاکرات موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. رأی گرفته میشود بماده اول آقایان موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

ماده ۲ - ماده پنج متمم قانون بودجه سال ۱۳۲۰ و سایر قوانینی که منافی با این قانون است از تاریخ تصویب این قانون ملغی است.

نایب رئیس - آقای فرمانفرمائیان

فرمانفرمائیان - بنده کلیه با قوانینی که با فوریت بمجلس بیاید مخالفم و علتش هم این است که آقایان تصور میفرمایند اگر گفته شود فوری است زودتر جریان پیدا میکنند ولی توجه ندارند که يك سلسله مذاکراتی در اینجا میشود که اگر بکمیسوهای مربوطه میرفت در آنجا البته هم توضیحات داده میشد و هم آن قانون بهتر و جامع تر

برداشتن این ترتیبی که تا بحال بوده است و ایجاد این ترتیب فعلی يك تفاوتی حاصل میشود اینرا میخواهم عرض کنم خدمتتان که نیست بجهت اینکه سابقاً پانزده درصد واردات بایستی تصدیق صدور بخرد یعنی اگر چنانچه واردات ما هشتاد میلیون تومان بود صدی پانزده آن میشود دوازده میلیون تومان بر واردات تحمیل میشود که هشت میلیون تومان را میدهند بصادرات و چهار میلیون تومان عایدی دولت است اگر نصف بشود واردات البته این هم نصف خواهد شد ولی چون آنوقت هم در ترتیب تصدیق صدور مأخذ میزان واردات است و هم در این ترتیبی که حالا میشود میزان همان مأخذ واردات خواهد بود تفاوتی حاصل نمیشود واردات مملکت چه هشت میلیون تومان چه هشتاد میلیون تومان با آن ترتیبی که تا امروز بوده است در عواید دولت هیچ تأثیری ندارد نه کمتر میشود نه بیشتر مقصود مجلس شورای ملی هم از این توضیح این بود که پیشنهادی از طرف دولت بشود که همان میزان عایدات ثابتی بشود ولی آن تشریفات تصدیق صدور برداشته شود :

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود بماده دوم آقایان موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. شور در کایات نالی است. آقای طهرانچی

طهرانچی - عرض کنم چون آقای وزیر بازرگانی در قسمت عرایض بنده صلاحی به پروانه و سهمیه فرمودند بنده سهمیه را خواستم عرض کنم که در موقعیکه قانون انحصار تجارت آمد بنده خودم در این قانون در مجلس شورای ملی مخبر کمیسوین بودم و مدافعه میکردم سهمیه آنجا برای این آمد که از يك نوع جنس همانطور که فرمودند چون ارز در مملکت کم بود و ما به ارز احتیاج داشتیم خواستیم ارزی که بدست میآید بکمتر به ورود مثلاً همه اش قند بشود یا نفت باشد خواستیم تأمین کنیم که برای قند و نفت هر دو مصرف بشود که از نفت هم بهمان اندازه که مورد احتیاج است بیاید و فلان تاجر ورود يك نوع جنس وارد کند چه

آورنده قانون چه مبدع آن قانون تمام این نظر را داشتند همین استدلال را در موقع تصویب این قانون میگفتند که اگر سهمیه نباشد ممکن است از یک نوع جنس بیشتر وارد بشود و از يك نوع هیچ نیاید و آنوقت ارز هم نباشد که بدهند و آن جنس را وارد کنند و بالتبع در مضیقه باشند اما آقا حالا اینطور نیست امروز شما برای واردات مملکتی محتاج هستید امروز کسی جنس وارد نمیکنند که شما اگر جنس وارد کردید بکوبند اجازه نمیدهم بشرط آنکه بروی از آن جنس دیگر بیاوری خودتان میفرمائید که ما واردات محتاج هستیم و هر کس که از هر رقم که توانست بیاورد و نمیکوبند که اگر از يك رقم آورد از يك رقم دیگر هم بیاورد و واردات همش صرف میکند و بهمه اش محتاج هستید و اگر از يك جنس کم یا زیاد شد تفاوتی برای شما پیدا نمیکنند بهمن جهت که خودتان استدلال فرمودید خشکبار هم نباید خارج شود برای اینکه ممکن است يك موقعی ببرد بخورد پس نباید ما تشویق هم بکنیم و خشکبار هم ورود پس بنظر بنده سهمیه دیگر مورد ندارد و بهتر این است که دولت مطالعات بیشتری بکند و آن تشریفات را بردارد عرض کردم که پرداخت مالیات و پول برای تاجر زیاد مشکل نیست ولی انجام این تشریفات اگر برداشته شود برفع مملکت و برفع تجارت است تسهیل هم میشود سهمیه هم امروز محتاج نیستیم.

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - عرض کنم که بنده تعجب میکنم حضرتعالی که از اول تا آخر این قوانین تشریف داشتید چطور این استدلال را میفرمائید که مقصود از سهمیه یعنی فقط ارز و مقصود اینست که دولت فقط میخواست تعدیل بکند که از فلان رقم جنس چقدر بیاورند از چه جنس زیاده تر بیاورند از چه جنس کمتر این صحیح است این يك دلیل این کار است ولی غیر از اینهم هست مقصود از سهمیه این است که یکی از مسائل تجاری را خواستند از این طریق تأمین کنند و آن حمایت کارخانهجات داخلی است بالاخره بایستی که میدادند که آبا امروز ممکن

ماهیت فلان جنس را که از فلان کارخانه بیرون می آید اجازه بدهند که از خارجه هم وارد بشود این مقصود از سهمیه است یعنی اولاً دولت در نظر بگیرد چه اجناس را لازم میدانند وارد مملکت بشود یک چیزهایی هست که اصلاً دولت صلاح نمیداند وارد بشود بایستی که این مبنای قانونی داشته باشد که بگوید این اصلاً وارد نشود یا بشود. یک چیزهایی دیگر هم هست که در مملکت تهیه میشود کارخانجات بلورسازی یک مقدار زیادی از احتیاجات مملکت را رفع میکنند ولی نه تمامش را بنابر این باید در قسمت سهمیه گفت فلان نوع جنس یا فلان شیشه یا فلان آئینه که در داخله مملکت تهیه میشود بطور کافی است این ممنوع الورد است و آن جنس دیگری که احتیاج هست آزاد است سهمیه برای انجام این مقصود است با در نظر گرفتن این منظور نمیشود گفت که یکمربته بیایم راه را باز کنیم هر چه میخواهند بیاورند اگر میفرمائید تصدیق داریم که لازم هست ببینید چه چیز را اجازه بدهند بیاید چه چیز را اجازه ندهند بیاید این می شود سهمیه حالا هر چه اسمش را میخواهید بگذارید البته باید سعی کرد که تسهیلات با رعایت اصول بهتر فراهم بشود و الا اگر بگویند که هر کس هر کاری می خواهد بکند خیلی راحت تردد اشخاص ولی تصدیق میفرمائید که مزاحمت هایی برای اشخاص دیگر و برای مملکت ایجاد میشود این یک طرف طرف دیگرش این است که برای خود صادرات هم لازم است انحصار تجارت خارجی دست دولت باقی بماند همینطور که عرض کردم بموجب همین قانون انحصار داخلی برای دولت زحمت است که بیاید بانگاه قانون این اعلان را منتشر کند که چه جنسی را ما اجازه بدهیم صادر بکنند و چه جنسی را اجازه ندهیم صادر کنند اگر راست است آن روزی که قانون انحصار تجارت و مطابق سهمیه منتشر شد احتیاجی باین که بیاید صادرات را محدود بکنند و حدی برایش بگذارند نبود دو سه ماه قبل ما این احتیاج را احساس کردیم و از همان قانون استفاده کردیم حالا میفرمایند این قانون را اصلاً کنار بگذاریم سهمیه از نظر مطلبی که

عرض کردم ضرورت دارد و بایستی باقی بماند.
بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.
اراقی - بنده يك سوال کوچکی دارم.
بعضی از نمایندگان - بفرمائید.
اراقی - بنده میخواستم آقای وزیر پیشه و هنر توضیح بدهند که این تصدیق صدورهایی که الان در دست مردم است تکلیف آنها چیست وقتی که مردم جنس صادر میکنند باید تصدیق صدور را ببرند بدهند بانک و پولش را بگیرند يك عده برده اند بانک بدهند تکلیف آنها چیست؟ یکی دیگر وقتی که میخواهند جنس وارد کنند باید تصدیق صدور از بانک بخرند تومانی سی شاهی و سهمیه موافقت نامه ورودیشان بکنند آنها تکلیفشان چیست آیا باید آنها هم این صدی شش را بدهند یا از پرداخت معاف خواهند بود این را تصریحاً بفرمائید.

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - در باب فرمایشی که آقای اراقی فرمودند البته يك بحث اصولی هست و آن این است که این سند را که دولت داده است البته معتبر است و بایستی سندی را که دولت داده است بپردازد و يك مطلبی دیگر هم هست که باید نظر آقایان را جلب کنم و آن همان مطلبی بود که نیم ساعت قبل عرض کردم آقایان تصور کردند که دولت گنج باد آور دارد و باید بدهد متصل و هیچ بگیرد. ما باید تسهیلات کلهای از حیث واردات بکنیم قانونی هم در چند روز قبل گذشت که در ظرف سه ماه باید این را حذف کنیم اصولاً تصدیق بفرمائید که بانک بخرد یا دولت بخرد باید از وجوه عمومی بردارد و بخرد و همین کار را هم نخواهد کرد و چاره دیگری ندارد و البته میشود دولت زیر سندیش بزود و تمیزاد ولی از طرف دیگر ملاحظه بفرمائید بطور همیشه ما برای واردات متصل تسهیلات محال بشویم بعد ضمناً هم در نظر داشته باشیم که آن صادر کنندنده هم بهمین حساب صادر کرده است تصدیق صدورش قیمت دارد صدی ده از این هم بخوریم و صدی ده بدهیم اما از صادرات هیچ بگیریم بنده نمیدانم از کی باید

گرفت در هر صورت این مطالبی را که عرض کردم به از این جهت است که بگویم نباید خرید البته این سندی که مال دولت است باید بخرد ولی لااقل در موقع تصویب بودجه یا سایر مصارفی که پیش می آید در نظر بگیرید که چه مخارجی را دولت باید بپردازد و محاش را آقایان باید در نظر بگیرند که اگر محل برای تأمین آن نباشد معلوم نیست از کجا باید تأمین بشود. در قسمت مردم هم که فرمودند آن کسانی که تصدیق صدور داده اند البته از این صدی پنج معاف خواهند بود

نایب رئیس - رأی گرفته میشود باین قانون باورقه آقایانی که موافقت دارند ورقه سفید خواهند داد (اخذ و شمارش آراء بعمل آمده هفتاد و چهار ورقه سفید نتیجه شد)

نایب رئیس - عده حاضر در موقع رأی ۹۶ با کثرت هفتاد و چهار رای تصویب شد.

نایب رئیس - این قہمت آراء را بنده خواهم میکنم آقایان رفقا توجه بفرمائید ورقههایی که برای رأی گذاشته شده است دو ورقه است برای قبول و عدم قبول و کسانی که متمنع هستند چیزی لازم نیست بدهند این را خواستم جلب توجه آقایان بشود که یا ورقه سفید بدهند یا ورقه کبود و الا ورقه سفید که داده میشود این یک قدری اسباب اشکال است.

۹ - موقع و دستور جلسه آئینه - ختم جلسه |
رئیس - اگر موافقت بفرمائید جلسه را ختم کنیم جلسه آینده یکشنبه ۱۰ خرداد ساعت هشت و نیم دستور لایحه املاک.
(مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)
نایب رئیس مجلس شورای ملی - بیات

اسامی رای دهندگان - آقایان امیرتیمور - طهرانچی - دکتر ضیاء - فرخ - کامل ما کولسی - دکتر ملک زاده - مبط - سهیمی - مشیردانی - حمزه تاش - دکتر آقمان - نواب بزدی - سید کاظم بزدی - آقا سید بهابوب - ارشی - صفاری - مقدم - فیاض - لاریجانی - شهابانگ - ساکنینان - محمود عزیزی - ناهید - لر بدونی - مرآت اسفندیاری - نقابت - رسنم گبو - پارسا - معتضدی - مهتصم سنگک - فتوحی - رئیس - صفوی - جلالی - ارگانی - عطاءالله پالیزی - دشتی - هلابری - مؤید احمدی - مستشار - ملک زاده آملی - پهن اسفندیاری - ذیرازی - دکتر تاج بخش - ریگی - مسعودی خراسانی - دکتر جوان - مکرم انشار - اوحدی - اعتبار - ذوالقدر - نیکبور - نراقی - ملک مدنی - کلارونیان - مسعودی - پار احمدی - پناهی - نمازی - آزادی - الهی - اصفهانی - اصفهانی - پالیزی - چاپچی - دکتر طاهری - محمد رضا اردبیلی - امامی - نائینی - ناصری - مخبر فرهمند - شهدوست - منشور - سعائنی.

قانون

اجازة الصاق تمپر به پروانه های ورود و صدور کالا و حذف گواهی نامه صدور واردات و صادرات

ماده اول - از تاریخ تصویب این قانون گواهی نامه صدور قسمت واردات و صادرات حذف و موافقت نامه یا پروانه ورود کالا بایران برابرش در صد بهای کالا و به پروانه کمر کی صدور کالا از ایران برابر يك درصد بهای کالا تمپر الصاق میشود:

ماده دوم - ماده پنج متمم قانون بودجه سال ۱۳۲۰ و سایر قوانینی که منافی با این قانون است از تاریخ تصویب این قانون ملغی است.

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه هفتم خرداد ماه یک هزار و سیصد و بیست و یک بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری